

TEKST: DAVID KIÆR NIELSEN. FOTOS: HENRIK BJERREGRAV OG LLN PRESS.

25-50-25

princippet for alle spillerne

David Kiær Nielsen er uddannet A-Træner og faglig sekretær i DBU Jyllands Børneudvalg.

I DBU's Holdninger & Handlinger er beskrevet et princip til optimal udvikling af den enkelte spiller. Princippet hedder 25-50-25. Det går i al sin (teoretiske) enkelthed ud på, at hver spiller skal matches på sit eget niveau i halvdelen af tiden. Den anden halvdel af tiden skal deles lige mellem matchning mod bedre spillere og matchning mod dårligere spillere. Denne over-/undermatchning kan selvfølgelig ske på forskellige parametre som fx alder, fysik, teknik osv. Men idéen er, at spilleren oplever at være blandt de bedste og blandt de dårligste henholdsvis i en fjerdedel af tiden, mens resten af tiden foregår "på niveau".

Teoretisk set er det let nok at forstå. Udfordringen kommer, når man skal have det til at virke i praksis. For det er jo let nok at efterleve princippet for den spiller, der ligger midt i holdets samlede niveau. Men hvordan overmatcher man lige holdets absolut bedste spiller eller undermatcher den dårligste? Svaret er igen enkelt på tegnebrættet, mens det selvfølgelig kræver lidt mere at udføre i praksis. Jeg vil nu i det efterfølgende give en løsningsmodel, der ikke blot tilgodeser spillerne, men også skaber et bedre miljø for den enkelte træner. Et miljø, der kan være med til at fastholde trænerens glæde og engagement i længere tid til glæde for både dem selv, spillerne og i sidste ende klubben.

Væk fra "mine spillere" og hen imod "vores spillere"

Min påstand er, at i langt de fleste klubber i dag, træner U-9 holdet for sig, U-10 holdet for sig, osv. Den enkelte træner værner, bevidst eller ubevidst, om sine egne spillere. Træningen foregår i den lille lukkede gruppe, der nu engang tilhører den pågældende årgang. Det bliver meget let "vores hold" eller "mine spillere", og selvom jeg meget nødig vil tro, at dette skyldes en bevidst strategi om at lave en "DE og VI-kultur" internt i klubben, så tror jeg virkeligheden ser sådan ud rigtig mange steder. Og forståeligt nok, da det som udgangspunkt er langt det letteste at forholde sig til som træner. Men træningen og organiseringen af denne burde vel snarere have spillerne og deres udvikling i centrum?

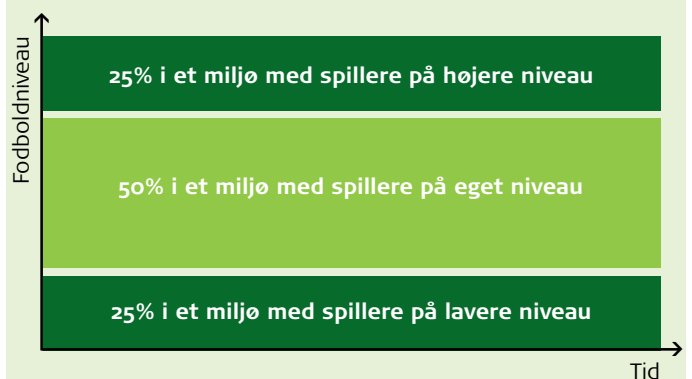

Jeg ved godt, det ofte er svært at finde frivillige trænere og derfor hænger byrden i langt størstedelen af tilfældene på nogle mere eller mindre tilfældige forældre. Og er det så rimeligt at kræve en hel masse af dem? Ja og nej. Ja, det er rimeligt at kræve af dem, at de varetager børnenes interesser. Og nej, selvfølgelig skal der ikke stilles urimelige og uopnåelige krav til forældretrænere, men min påstand er også, at det netop ikke er tilfældet.

Hvis man nu, i stedet for at træne årgangsoptaget, trænede i grupperinger som eksempelvis U-9 til U-12 sammen, så ville man i min verden opnå en lang række fordele. Den vigtigste fordel er, at man vil kunne efterleve 25-50-25 princippet i langt videre udstrækning for alle spillerne. Nuvel de bedste U-12 spillere ville være tvunget til lejlighedsvis at træne med U-13, ligesom de svageste U-9 spillere af og til skal træne med U-8. Men tænk lige over mulighederne: >

25-50-25-princippet

25% af tiden bør spillerne udfordres i et miljø med spillere under deres eget niveau, 50% af tiden i et miljø med spillere på deres eget niveau og 25% af tiden i et miljø over deres eget niveau.

- Flere spillere = bedre mulighed for den rette matchning til alle
- Flere spillere = flere muligheder
- Flere trænere = større samlet kompetence i trænerteamet
- Flere trænere = mindre afhængighed af den enkelte
- Flere trænere = faglig sparring = sociale relationer = fællesskabsfølelse = fastholdelse
- Flere årgange = sociale relationer på tværs = klubfølelse/ klubånd = fastholdelse

"Okay", tænker du måske, "men giver det ikke en masse logistiske udfordringer?". Og svaret til det er selvfølgelig, at jo det gør det nok. Mit modsvar herpå er: "Men skal vi lade det holde os fra at give vores børn de bedste muligheder for at udvikle sig, fodboldmæssigt såvel som socialt?". Jeg synes det ikke, og lur mig, om der ikke i forældregruppen – blandt en af dem, der måske ikke normalt er træner – gemmer sig en organisator med kapacitet til at overskue kompleksiteten i den udvidede logistiske udfordring, som følger, når der pludselig er fire gange så mange spillere. Det skulle undre mig, om det ikke var tilfældet.

Klubben skal tage ansvar

For at det kan blive til virkelighed, kræver det nok i første omgang, at klubben tager det overordnede ansvar. Der er jo selvfølgelig flere udfordringer forbundet med denne måde at træne på. Hvis det skal lykkes, kræver det, at klubbens ledelse er medspiller. Eksempelvis kræver det jo tildeling af træningstider, der passer ind. Der kan være en udfordring i forhold til banekapaciteten, hvor kampfordeleren måske også skal tages med på råd. I det hele taget skal der i mine øjne være en bestyrelse, der står bag, fordi nogle trænere måske vil være lidt modstræbende til at begynde med. Jeg kender flere steder, hvor man har prøvet noget lignende, og ingen, der har fortrudt det efterfølgende. Men jeg kender rigtig mange, der vil være eller har været skeptiske over for idéen.

I meget store klubber vil det måske kunne svare sig at lave mindre underinddelinger end den her skitserede. Mens det i mindre klubber måske kan svare sig at gå endnu flere årgange sammen. Disse overvejelser og beslutninger vil ofte være urimelige at bede den enkelte træner om at gøre. Derfor er det vigtigt, at klubben tager et ansvar for, hvordan man ønsker, børnetræningen skal foregå. Man kan vælge at se passivt til, mens U-8 holdets træner kører sit eget eliteløb, hvor de svageste falder fra hen ad vejen, og U-9 holdets træner samtidig desperat søger efter hjælp og støtte, mens hans bedste spillere aldrig bliver udfordret på højt nok niveau. Eller man kan se det som sit klubansvar, at alle børn i klubben tilbydes fornuftig, veludført træning på et passende niveau, samtidig med at klubbens trænere kan lære af hinanden, sparre og bygge netværk og en stærk fællesskabsfølelse. Hvad vælger din klub?

Hvordan kommer vi i gang?

Først og fremmest kræver det som nævnt, at klubbens bestyrelse træffer en beslutning om, hvilken vej, man vil gå med børnefodbolden i klubben. Dernæst kan det være en idé at få gratis hjælp af en af DBU Jyllands udviklingskonsulenter, som vil kunne komme med faglig bistand og praktisk rådgivning og hjælp i forbindelse med implementeringen af en ny og mere moderne træningsafvikling.

God børnefodbold, god spillerudvikling til alle og et godt klubmiljø for både spillere og trænere er ikke blot noget, vi skal ønske os. Det er noget, vi skal tage et ansvar for. Det skal være "klubbens spillere" eller "vores spillere" og ikke mindst skal det være "vores klub", hvor alle oplever god og kvalificeret udvikling. Det er i mine øjne det mindste, vi kan kræve af os selv og hinanden i vores børnefodboldspilleres bedste interesse. ■